

Konsultacje Poradnika dotyczącego upowszechniania i mainstreamingu w projektach innowacyjnych PO KL

(zestawienie propozycji zmian)

Podmiot zgłaszający	Nr	Obecne brzmienie zapisu	Lokalizacji zapisu – rozdział, pkt/p-pkt, strona	Propozycja zmiany zapisu	Uzasadnienie zmiany	Stanowisko KIW
UMWL	1	Projekty innowacyjne w ramach PO KL mają na celu wypracowania oraz upowszechnienia	Wstęp, str. 3	Projekty innowacyjne w ramach PO KL mają na celu wypracowanie oraz upowszechnianie	Korekta stylistyczna	Uwaga uwzględniona.
UMWL	2	Upowszechnianie jest to przekazywanie	1, str 5	Definicja w jednym wierszu	Korekta graficzna	Podręcznik po zakończeniu konsultacji będzie przekazany do obróbki graficznej i edytorskiej. Wówczas wszystkie podobne uwagi zostaną uwzględnione.
UMWL	3	Zaleca się, aby w przypadku negatywnej walidacji produktu, IP/IP2 w ramach zmniejszonych środków wymagały od beneficjentów informowania o zagrożeniach, ryzykach, przyczynach niepowodzenia itp.	1.1, str. 6 1.3, str. 12 3.1, str. 33	O zagrożeniach, ryzykach przyczynach niepowodzenia w przypadku negatywnej walidacji produktu informować powinny IP/IPII i ST.	Rola ST i IP w upowszechnianiu i włączaniu produktów oraz monitorowaniu tychże procesów w pełni uzasadnia możliwość przeprowadzenia „upowszechniania negatywnego” przez ww. podmioty. Informowanie o zagrożeniach przez IP	ST oraz IP mogą naturalnie informować o zagrożeniach będących podstawą niepowodzeń w projektach innowacyjnych, niemniej najwięcej informacji na temat genezy niepowodzenia będzie miał beneficjent. Podmiot ten również najdokładniej będzie mógł odpowiadać na pytania wszystkich zainteresowanych. Uwaga nie została uwzględniona

					będzie o wiele bardziej efektywne (standaryzacja informacji, wiarygodność, odbiorca informacji) niż w przypadku upowszechniania tej informacji przez wnioskodawców.	
UMWL	4	Mainstreaming horyzontalny – mainstreaming praktyk, Mainstreaming wertykalny-mainstreaming polityk	1.1, str. 6,7	W treści poradnika należy wyjaśnić czy pojęć tych można używać zamiennie, a jeżeli nie wskazać relacje zachodzące pomiędzy ich zakresami.	-	Uwaga została uwzględniona.
UMWL	5	Inne rozwiązania mogą zwyczajnie nie nadawać się do przeniesienia w szerszy wymiar, ponieważ dotyczą np. tylko wąskiej grupy odbiorców. Wówczas planowanie działań mających na celu włączenie do głównego nurtu polityki jest zbędne.	1.1, str. 7	-	Samo włączenie produktu do polityk nie może być zbędne bo przeczyłoby to idei projektu innowacyjnego – być może chodzi to o mainstreaming horyzontalny.	Nie każdy produkt finalny będzie wymagał włączenia do głównego nurtu polityki – będzie to wynikało z jego specyfiki. Nie zaprzecza to idei projektów innowacyjnych. W sytuacji takiej beneficjent będzie koncentrował się na upowszechnianiu i włączaniu produktu do głównego nurtu praktyki. Uwaga uwzględniona częściowo.
UMWL	6	Główni realizatorzy mainstreamingu w projektach innowacyjnych PO KL to beneficjenci, dla których	1.2, str. 8	Należy uporządkować sposób używania pojęć „mainstreaming”, upowszechnianie, włączenie do polityk tak aby było ono rozumiane	-	Upowszechnianie i włączenie to dwa różne procesy, choć czasem mówi się o nich obu. W 1 rozdziale Poradnika wyraźnie wskazuje się, że termin mainstreaming stosowany będzie zamiennie z terminem ‘działania

		upowszechnianie i włączanie jest obowiązkiem		jednoznacznie – w poradniku wielokrotnie przewijają się sformułowania sugerujące, że mainstreaming obejmuje upowszechnianie i włączanie.		włączające’. Uwaga niezasadna.
UMWL	7	Korzyści z upowszechniania i mainstreamingu:	1.2, str. 9	Należy usunąć zbędny zapis	-	Uwaga uwzględniona.
UMWL	8	„Jak wskazywano wcześniej działania upowszechniające oraz mainstreaming powinny zostać przemyślane już na etapie planowania projektu i przygotowywania wniosku o dofinansowanie. Jakkolwiek oba te działania mogą się czasem w pewnej części pokrywać, to niezbędne jest dokładne określenie celu każdego z nich oraz wskazanie kto będzie adresatem poszczególnych działań”	1.3, str. 10 2.2.7, str 23	Przed omówieniem roli upowszechniania i włączania do polityk na poszczególnych etapach realizacji projektu innowacyjnego należy wyeksplikować różnice jaka zachodzi pomiędzy promocją – upowszechnianiem – mainstreamingiem. Uporządkowanie takie pozwoli na precyzyjne identyfikowanie ww. procesów na poszczególnych etapach realizacji projektu innowacyjnego i jednoznaczne ich nazywanie.	-	W rozdziale 1 Poradnika zawarto opisy upowszechniania i włączania do polityk. Definicje obu tych procesów jednoznacznie wskazują na ich cele. Na str. 5. wskazano na różnice między informacją i promocją a upowszechnianiem. Uwaga nie została uwzględniona
UMWL	9	„Może również poszukiwać partnerów w fazie	1.3, str. 10	Należy wyjaśnić czy stwierdzenie dotyczy przygotowania projektu		W przedmiotowym zdaniu stwierdza się, że poszukiwanie partnerów odbywa się w fazie przygotowywania

		przygotowywania projektu, po przeprowadzeniu diagnozy, z której wynika, że dozrealizowania zakładanych celów projektu należy nawiązać partnerstwo”		czy produktu i czy dotyczy partnerstwa ponadnarodowego czy krajowego. Jeżeli przygotowania projektu to zawiera się w zdaniu poprzedzającym i nie uwzględnia możliwości tworzenia partnerstwa w trybie zmiany do projektu (partnerstwo ponadnarodowe).		projektu. Nie ma konieczności ponownego wspomnienia o tym. Ponieważ w fazie tej możliwe jest zarówno poszukiwanie partnera krajowego jak i zagranicznego (o ile IOK dopuszcza taką możliwość) zastosowano ogólne określenie. Uwaga uwzględniona częściowo
UMWL	9	Konieczne jest rozpoczęcie przygotowania do mainstreamingu (w tej fazie ograniczanych głównie doprzygotowania realizacji mainstreamingu np.: wyszukiwania danych decydentów, którzy zajmują się zagadnieniami w obszarze, którego dotyczy projekt).Warto także w miarę możliwości angażować decydentów w proces wypracowywania produktu finalnego już na tym etapie wdrażania	1.3, str. 10	Czy angażowanie decydentów w opracowanie produktu nie jest już rozpoczęciem mainstreamingu, który zgodnie z wytycznymi można rozpocząć dopiero po zatwierdzeniu strategii wdrażania		Angażowanie decydentów już na etapie opracowywania produktu jest bardzo istotne, ponieważ gwarantuje lepsze dostosowanie produktu do ich oczekiwań, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na zaangażowanie decydentów w późniejszy proces włączania do głównego nurtu polityki. Jest to więc bardziej działanie z zakresu <i>empowermentu</i> niż z mainstreamingu. Nie ma przeciwwskazań, aby już na tym etapie prowadzić ww. działania. <i>Wytyczne MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> nie wskazują, że mainstreaming można rozpocząć dopiero po zatwierdzeniu strategii, a jedynie, że zaczyna się on w momencie opracowania wstępnej wersji produktu (wykres str. 33). Uwaga niezasadna.
UMWL	10	Tak więc już w	1.3, str. 11	Tak więc już w	Posiadanie pełnej	Przedmiotowy zapis został zmieniony.

		momencie przygotowywania wniosku o dofinansowanie powinien mieć pełną wiedzę o tym kto ma być adresem tych działań, jaka będzie treść i najwłaściwsza forma przekazu, jak najskuteczniej zjednać adresatów dla idei innowacyjności w danej dziedzinie i pozyskać zwolenników samego produktu.		momencie przygotowywania wniosku o dofinansowanie powinien mieć wiedzę o tym kto ma być adresem tych działań, jaka będzie treść i najwłaściwsza forma przekazu, jak najskuteczniej zjednać adresatów dla idei innowacyjności w danej dziedzinie i pozyskać zwolenników samego produktu.	wiedzy podważa konieczność opracowania strategii wdrażania, która precyzuje i modyfikuje procesy upowszechniania i włączania pod kątem czynników uwzględniających właściwości produktu oraz uwarunkowania związane z odbiorcami.	
UMWL	11	działania beneficjent prowadzi również działania włączające.	1.3, str. 12	Należy uzupełnić lub usunąć zapis	-	Uwaga uwzględniona.
UMWL	12	Podział zadań upowszechniających	1.3, str. 13	Tabelaryczny podział niczego nie wnosi wręcz sprawia wrażenie braku treści. Lepiej przedstawić to w kilku zdaniach w formie wstępu do zdania umieszczonego po tabelach.	-	Tabelaryczny zapis pozwala na zwięzłą i zbiorczą prezentację treści. Uwaga nie uwzględniona.
UMWL	13	Potrzeby decydentów	2.2.4 str. 18	Należy zaznaczyć, że dotyczy to mainstreamingu wertykalnego	-	Uwaga uwzględniona.
UMWL	14	Do narzędzi monitorowania działań beneficjenta w zakresie	4.2.2, str.48	Należy poszerzyć listę narzędzi o te wynikające z walidacji strategii i produktu finalnego przez	Decyzję o kontynuacji projektu podejmuje IP a nie ST na podstawie wyników	Opinia wydawana przez ST w drodze uchwały nie stanowi podstawy do monitorowania postępów działań beneficjenta w obu tych obszarach.

		upowszechniania i mainstreamingu zaliczyć można:		ST	ewaluacji przeprowadzonych przez ST	Uwaga nie uwzględniona.
UMWL	15	Upowszechnianie jest to przekazywanie merytorycznych informacji na temat wypracowanych w projektach dobrych praktyk, rezultatów oraz przede wszystkim produktu.	1, str. 5	Upowszechnianie jest to przekazywanie merytorycznych informacji na temat wypracowanych w projektach dobrych praktyk, rezultatów oraz przede wszystkim produktu <u>na wszystkich etapach jego opracowywania</u> .	Na podstawie zapisów dotyczących mainstreamingu pełna definicja <i>upowszechnienia</i> będzie bardziej zrozumiała	Zgodnie z <i>Wytycznymi MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> upowszechnianie zaczyna się dopiero w III fazie I etapu, tak więc nie jest prawdą, że proces ten trwa na wszystkich etapach opracowywania produktu. Pierwsza faza tj. diagnoza, także służy opracowaniu produktu. Uwaga nie uwzględniona.
RO EFS w Szczecinie	1	Upowszechnianie sprzyja włączaniu, jednak często same działania upowszechniające nie są wystarczające.	Pkt 1.1 Definicje upowszechniania i mainstreamingu – str nr 5	Upowszechnianie sprzyja włączaniu, jednak często same działania upowszechniające nie są wystarczające.	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.
RO EFS w Szczecinie	2	Ponieważ wiedza o złych praktykach także jest użyteczna dla projektodawców i beneficjentów, to IP lub IP2, a także KIW i ROEFSy powinny przekazywać ją do beneficjentów i projektodawców w formie ostrzeżenia.	Pkt 1.1 Definicje upowszechniania i mainstreamingu – str nr 6	Ponieważ wiedza o złych praktykach także jest użyteczna dla projektodawców i beneficjentów, to IP lub IP2, a także KIW i ROEFSy powinny przekazywać ją beneficjentom i projektodawcom w formie ostrzeżenia.	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.
RO EFS w Szczecinie	3	Zgodnie z Wytycznymi realizacja projektu innowacyjnego podzielona jest na dwa	Pkt 1.3 Proces realizacji i zarządzania projektem-miejsce	Zgodnie z Wytycznymi realizacja projektu innowacyjnego podzielona jest na dwa	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.

		etapy, w ramach których wyróżniono odpowiednio trzy i cztery fazy (za wyjątkiem projektów upowszechniających, które koncentrują się wyłącznie na upowszechnianiu i włączaniu).	upowszechniania i mainstreamingu – str nr 10	etapy, w ramach których wyróżniono odpowiednio trzy i cztery fazy (za wyjątkiem projektów upowszechniających, które koncentrują się wyłącznie na upowszechnianiu i włączaniu).		
RO EFS w Szczecinie	4	Również w ramach kontaktów z decydentami może uzyskiwać informacje o pożądanym kształcie produktu finalnego. działania beneficjent prowadzi również działania włączające.	Pkt 1.3 Proces realizacji i zarządzania projektem-miejsce upowszechniania i mainstreamingu – str nr 12 (Testowanie opracowanego produktu)	Również w ramach kontaktów z decydentami może uzyskiwać informacje o pożądanym kształcie produktu finalnego. Beneficjent prowadzi również działania włączające.	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.
RO EFS w Szczecinie	5	Jeśli analiza przynosi obiecujące wyniki, należy podjąć intensywniejsze niż w poprzedniej fazie działania włączające i (np. aktualizacja kontaktów do decydentów, do mediów, przesyłanie informacji o realizacji projektu i spodziewanych rezultatach, organizacja spotkań z przedstawicielami	Pkt 1.3 Proces realizacji i zarządzania projektem-miejsce upowszechniania i mainstreamingu – str nr 12 (Analiza rzeczywistych efektów)	Jeśli analiza przynosi obiecujące wyniki, należy podjąć intensywniejsze niż w poprzedniej fazie działania włączające (np. aktualizacja kontaktów do decydentów, do mediów, przesyłanie informacji o realizacji projektu i spodziewanych rezultatach, organizacja spotkań z przedstawicielami potencjalnych	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.

		potencjalnych użytkowników).		użytkowników).		
RO EFS w Szczecinie	6	upowszechnianie względu na zróżnicowany skład ST to upowszechnianie może mieć większy zasięg niż tylko z poziomu beneficjenta	Pkt 1.3 Proces realizacji i zarządzania projektem-miejsce upowszechniania i mainstreamingu – str nr 13 (Sieci Tematyczne – upowszechnianie)	upowszechnianie Ze względu na zróżnicowany skład ST to upowszechnianie może mieć większy zasięg niż tylko z poziomu beneficjenta	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.
RO EFS w Szczecinie	7	IP / IP II decyduje o przyznaniu dofinansowania, a więc uznaje za zasadne przyjęcie do finansowania proponowane przez projektodawcę rozwiązania oraz wskazana przez niego strategia upowszechniania i mainstreamingu. Odpowiada za bieżący monitoring projektu, w tym także zapisów umowy mówiących o działaniach upowszechniających i włączających.	Pkt 4.2.2. Instytucja Pośrednicząca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia – str nr 45	IP / IP II decyduje o przyznaniu dofinansowania, a więc uznaje za zasadne przyjęcie do finansowania proponowane przez projektodawcę rozwiązania oraz wskazaną przez niego strategię upowszechniania i mainstreamingu. Odpowiada za bieżący monitoring projektu, w tym także zapisów umowy mówiących o działaniach upowszechniających i włączających.	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.
RO EFS w Szczecinie	8	Przygotowując się do podjęcia działań włączających warto skorzystać z	Pkt 4.3 Czynniki mające wpływ na skuteczność działań	Przygotowując się do podjęcia działań włączających warto skorzystać z	Korekta językowa	Uwaga uwzględniona.

		doświadczeń jakie w tym obszarze wynika z projektów realizowanych w ramach PIW EQUAL.	mainstreamingowych – str 50	doświadczeń jakie w tym obszarze wynikają z projektów realizowanych w ramach PIW EQUAL.		
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	1.	„Zaleca się, aby w przypadku negatywnej walidacji produktu, IP/IP2 w ramach zmniejszonych środków wymagały od beneficjentów informowania o zagrożeniach, ryzykach, przyczynach niepowodzenia itp.”	Rozdz. 1. podrozdz. 1.1, s. 6	Propozycja usunięcia zapisu.	Zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL</i> oraz wzorem umowy o dofinansowanie projektu – negatywna walidacja produktu powoduje rozwiązanie umowy i nie przewiduje się opcji wydatkowania środków w tym celu. IP/IP2 nie ma prawa wymagać ponoszenia wydatków poza projektem, w związku z czym tego typu rekomendacja nie jest możliwa.	Zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (1.01.2010)</i> niezwalidowanie produktu skutkuje ALBO rozwiązaniem umowy o dofinansowanie ALBO zmniejszeniem wartości umowy. Jest to wyraźnie wskazane w pkt. 7.3.2 Zasad (podpunkt nr. 4) oraz zobrazowane na wykresie (str. 76. Zasad). Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie, stanowiący załącznik do Zasad finansowania PO KL, wskazuje, że IW rozwiązuje umowę w przypadku negatywnej oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego (par.26, ust 3, pkt. 2) oraz że MOŻE ją rozwiązać w przypadku gdy ST nie dokona walidacji (par 26. ust. 1 pkt. 6). Nie ma tam mowy o obligatoryjnym rozwiązywaniu umowy w przypadku negatywnej walidacji produktu finalnego. Również <i>Wytyczne MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> wyraźnie wskazują, że „walidacja rezultatów MOŻE skutkować zmniejszeniem wartości umowy o dofinansowanie LUB jej rozwiązaniem”.

						Przywołane wyżej zapisy zostały wprowadzone m.in. w celu umożliwienia upowszechniania informacji o ryzyku, zagrożeniach i przyczynach niepowodzenia projektu innowacyjnego. Ma to istotny walor edukacyjny dla innych beneficjentów oraz potencjalnych projektodawców. Uwaga niezasadna.
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	2.	„Ocenę potencjału produktu do poszczególnych rodzajów mainstreamingu przeprowadza podczas oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie KOP.”	Rozdz. 1. podrozdz. 1.1, s. 7.	„Ocenę potencjału produktu do poszczególnych rodzajów mainstreamingu przeprowadza podczas oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie KOP/IP/IP2.”	Należy przewidzieć realizację projektów innowacyjnych w trybie systemowym (zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL</i>).	Odpowiednikiem KOP w przypadku projektów systemowych jest Zespół Oceny Projektów Systemowych (ZOPS). Tej treści uwaga zostaje uwzględniona w Podręczniku.
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	3.	<i>Przykład oparty o działanie RST.</i>	Rozdz. 1. podrozdz. 1.1, s. 7-8.	Wskazanie w przykładzie jako instytucji zaangażowanej Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia.	RST jako instytucje powołane w ramach Systemu Realizacji PO KL mają ograniczone pole i czas działania. Instytucją skupiającą tego typu środowiska, powołaną na stałe, odpowiedzialną za kształtowanie rynku pracy jest Wojewódzka Rada Zatrudnienia.	Przykład dotyczy specyfiki projektów innowacyjnych, nie było zamierzeniem autorów opisywanie całego kontekstu projektów z tego obszaru. Z punktu widzenia poradnika ważne są zadania IP oraz RST. Uwaga uwzględniona.
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	4.	„Należy jednocześnie pamiętać, że negatywna ocena strategii może	Rozdz. 1. podrozdz. 1.2, s. 11.	„Należy jednocześnie pamiętać, że negatywna ocena strategii skutkuje rozwiązaniem umowy o	Zmiana informacji na zgodną ze wzorem umowy o dofinansowanie	Uwaga uwzględniona.

		skutkować rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu.”		dofinansowanie projektu.”	projektu oraz <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL.</i>	
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	5.	„działania beneficjent prowadzi również działania włączające.”	Tabela „II etap” – opis dot. fazy testowania wypracowanego produktu, s. 12.	Propozycja usunięcia zapisu.	Zapis nieczytelny; na etapie testowania Beneficjent nie może prowadzić działań <i>stricte</i> włączających, ponieważ produkt finalny nie jest jeszcze ostatecznie opracowany.	Wprowadzono korektę językową zapisu. Zgodnie z <i>Wytycznymi MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> działania włączające rozpoczynają się już w ostatniej fazie etapu I. Nie ma więc konieczności, aby beneficjent zwlekał z rozpoczęciem działań do czasu opracowania finalnego produktu.
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	6.	„W przypadku negatywnej walidacji IOK powinno wymagać, aby Beneficjent w ramach zmniejszonych środków informował innych beneficjentów/ potencjalnych projektodawców o przyczynach swojego niepowodzenia, tak, aby kolejni realizatorzy projektów mieli szansę uniknąć tych samych błędów.”	Tabela „II etap” – opis dot. fazy opracowania produktu finalnego, s. 12.	Propozycja usunięcia zapisu.	Zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL</i> oraz wzorem umowy o dofinansowanie projektu – negatywna walidacja produktu powoduje rozwiązanie umowy i nie przewiduje się opcji wydatkowania środków w tym celu. IP/IP2 nie ma prawa wymagać ponoszenia wydatków poza projektem, w związku z czym tego typu rekomendacja nie jest możliwa.	Zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (1.01.2010)</i> niezwalidowanie produktu skutkuje ALBO rozwiązaniem umowy o dofinansowanie ALBO zmniejszeniem wartości umowy. Jest to wyraźnie wskazane w pkt. 7.3.2 Zasad (podpunkt nr. 4) oraz zobrazowane na wykresie (str. 76. Zasad). Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie, stanowiący załącznik do Zasad finansowania PO KL, wskazuje, że IW rozwiązuje umowę w przypadku negatywnej oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego (par.26, ust 3, pkt. 2) oraz że MOŻE ją rozwiązać w przypadku gdy ST nie dokona walidacji (par 26. ust. 1 pkt. 6). Nie ma tam mowy o obligatoryjnym

						<p>rozwiązywaniu umowy w przypadku negatywnej walidacji produktu finalnego.</p> <p>Również <i>Wytyczne MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> wyraźnie wskazują, że „walidacja rezultatów MOŻE skutkować zmniejszeniem wartości umowy o dofinansowanie LUB jej rozwiązaniem”.</p> <p>Przywołane wyżej zapisy zostały wprowadzone m.in. w celu umożliwienia upowszechniania informacji o ryzyku, zagrożeniach i przyczynach niepowodzenia projektu innowacyjnego. Ma to istotny walor edukacyjny dla innych beneficjentów oraz potencjalnych projektodawców. Uwaga niezasadna.</p>
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	7.	„Tym niemniej środki, które pozostaną do dyspozycji wnioskodawcy, mimo zmniejszenia wartości umowy mogą być użyte do działań informacyjnych dotyczących np. zaznajomienia innych realizatorów projektów innowacyjnych PO KL o przyczynach niepowodzenia danej inicjatywy, wadach wypracowanego produktu itd. Kwestia skali zmniejszenia	Rozdz. 3, podrozdz. 3.1, s. 33.	Propozycja usunięcia zapisu.	Zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL</i> oraz wzorem umowy o dofinansowanie projektu – negatywna walidacja produktu powoduje rozwiązanie umowy i nie przewiduje się opcji wydatkowania środków w tym celu.	Zgodnie z <i>Zasadami dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL (1.01.2010)</i> niezwalidowanie produktu skutkuje ALBO rozwiązaniem umowy o dofinansowanie ALBO zmniejszeniem wartości umowy. Jest to wyraźnie wskazane w pkt. 7.3.2 Zasad (podpunkt nr. 4) oraz zobrazowane na wykresie (str. 76. Zasad). Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie, stanowiący załącznik do Zasad finansowania PO KL, wskazuje, że IW rozwiązuje umowę w przypadku negatywnej oceny strategii wdrażania projektu innowacyjnego (par.26, ust 3, pkt. 2) oraz że MOŻE ją rozwiązać w

		dofinansowania dla projektodawcy zależy już bezpośrednio od wyników ustaleń między beneficjentem a Instytucją Pośredniczącą.”				<p>przypadku gdy ST nie dokona walidacji (par 26. ust. 1 pkt. 6). Nie ma tam mowy o obligatoryjnym rozwiązywaniu umowy w przypadku negatywnej walidacji produktu finalnego.</p> <p>Również <i>Wytyczne MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> wyraźnie wskazują, że „walidacja rezultatów MOŻE skutkować zmniejszeniem wartości umowy o dofinansowanie LUB jej rozwiązaniem”.</p> <p>Przywołane wyżej zapisy zostały wprowadzone m.in. w celu umożliwienia upowszechniania informacji o ryzyku, zagrożeniach i przyczynach niepowodzenia projektu innowacyjnego. Ma to istotny walor edukacyjny dla innych beneficjentów oraz potencjalnych projektodawców. Uwaga niezasadna.</p>
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	8.	„Czy włączyły partnerów działających poza podmioty?”	Rozdz. 3, podrozdz. 3.3 (lista sprawdzająca, pkt 8), s. 39.	Konieczność przeformułowania.	Zapis niezrozumiały.	Uwaga uwzględniona.
Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie	9.	„Ewaluacja jest procesem doskonalenia programu, jego systemu zarządzania i wdrażania, sposobu wydatkowania środków, a w ostatecznym rozrachunku – pomocy	Rozdz. 4, podrozdz. 4.2.4, s. 49.	„Ewaluacja jest procesem doskonalenia programu, jego systemu zarządzania i wdrażania, sposobu wydatkowania środków, a w ostatecznym rozrachunku – pomocy udzielanej odbiorcom – aby była maksymalnie	Ujednolicenie nomenklatury – pojęcie <i>beneficjentów ostatecznych</i> nie występuje w Systemie Realizacji PO KL.	Przytoczony fragment stanowi definicję Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego i jest cytatem. Uwaga nie uwzględniona.

		udzielanej beneficjentom ostatecznym – aby była maksymalnie skuteczna, efektywna i trwała.”		skuteczna, efektywna i trwała.”		
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	1.	Słowniczek terminów i skrótów używanych w podręczniku	PO KL - Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013	Brak skrótu wraz z wyjaśnieniem, a w treści Podręcznika wielokrotnie używany jest skrót Programu.	Uwaga uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	2.	Instytucja Pośrednicząca pierwszego i drugiego stopnia	Słowniczek terminów i skrótów używanych w podręczniku	Instytucja Pośrednicząca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia	Użyte wyjaśnienie do skrótu IP/IP II nie jest spójne z większością dokumentów MRR.	Uwaga uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	3.	Korzyści z upowszechniania i mainstreamingu:	Rozdział 1.2, pkt. 1) str. 9	Należy usunąć.	Ten sam zapis znajduje się nad pkt 1.	Uwaga uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	4..	Tabela przedstawiająca fazy realizacji projektu innowacyjnego	Rozdział 1.3 str. 10 i 12	Proponuje się, aby w tabeli przedstawiającej fazy realizacji projektu innowacyjnego przedstawić nie tylko działania upowszechniające i włączające, ale również opisy poszczególnych faz.	Doprecyzowanie przedstawionych zapisów.	Konsultowany Podręcznik jest dopełnieniem <i>Wytycznych MRR w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i> . Nie ma konieczności powtarzania w nim zapisów Wytycznych. Uwaga nie uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	5.	Tabela przedstawiająca fazy realizacji projektu innowacyjnego	Rozdział 1.3 str. 10	Proponuje się, aby w 3 wierszu kolumny nr 1 pn. Fazy wpisać pełną nazwę fazy tj. <i>Opracowanie wstępnej wersji produktu</i>	Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych</i>	Uwaga uwzględniona.

				oraz strategii wdrażania projektu innowacyjnego.	i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	6..	Tabela przedstawiająca fazy realizacji projektu innowacyjnego	Rozdział 1.3 str. 12	Proponuje się, aby w 2 wierszu kolumny nr 1 pn. Fazy wpisać pełną nazwę fazy tj. <i>Analiza rzeczywistych efektów testowanego rezultatu.</i>	Zgodnie z Wytycznymi w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Uwaga uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	7.	Tabela przedstawiająca fazy realizacji projektu innowacyjnego	Rozdział 1.3 str. 12	Proponuje się, aby doprecyzować. tekst w wierszu <i>Analiza rzeczywistych efektów.</i>	Przedstawione zapisy są nieczytelne.	Nie przedstawiono propozycji zmiany zapisu. Uwaga nie uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	8.	www.mrr.gov.pl	Rozdział 2.2.7 str.23	Proponuje się dopisać stronę www.efs.gov.pl	Poprzez zaproponowaną stronę łatwiejszy jest dostęp do przedmiotowego dokumentu.	Uwaga uwzględniona.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	9.	Całość dokumentu	Proponuje się weryfikację tekstu pod kątem edytorskim.		Podręcznik po zakończeniu konsultacji będzie przekazany do obróbki graficznej i edytorskiej. Wówczas wszystkie podobne uwagi zostaną uwzględnione.